

TISKOVÁ ZPRÁVA

Platforma
pro zelenou
a modrou
infrastrukturu

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Ústí nad Labem dne 25. 10. 2021

JAK MLUVIT S VEŘEJNOSTÍ O HOSPODAŘENÍ S DEŠŤOVOU VODOU

Představte si, že jako starosta znáte opatření, které vám pomůže začlenit do města více zeleně, vodních prvků, a umožní vám lépe využívat zejména v létě tolik vzácnou dešťovou vodu. Bude se toto opatření občanům líbit? Nechtěli by raději více parkovacích míst? Nebude jim vadit méně časté sečení trávy? Jak jim vše srozumitelně vysvětlit a zapojit je? Jak a kdy s nimi vše komunikovat?

Přesně na tyto otázky se zaměřil čtvrtý diskusní workshop Platformy pro zelenou a modrou infrastrukturu, který se konal 12. října 2021. V Praze ho hostilo Ministerstvo životního prostředí. **Zaznělo na něm mimo jiné, že dešťová voda není odpadní a osobní příklad nejvíce motivuje.**

Čtvrtý multioborový workshop byl po zhruba roční odmlce způsobené pandemií opět věnován stále aktuálnímu tématu hospodaření s dešťovou vodou (HDV). Oproti **třetímu setkání** se zaměřil na komunikaci s veřejností. Přesně ve smyslu Platformy se u stolu setkali jak zástupci univerzit, tak státní správy, zástupci měst i oborových organizací. Sdíleli se nejen aktuální poznatky z probíhajícího vědeckého projektu „**Obce mluví o vodě**“ řešeného na FSE UJEP se státní podporou Technologické agentury České republiky, ale také forma a obsah komunikace, které v praxi zúčastněných fungují, nebo naopak vyvolávají největší kontroverzi.

UJEP se tématu věnuje v rámci vědeckého projektu

Tématu HDV se zástupci UJEP věnují dlouhodobě. Poté co v loňském roce úspěšně dokončili vědecký projekt s názvem „**Voda ve městě**“, podařilo se řešitelskému týmu pod vedením Lucie Povolné a Jana Macháče uspět se žádostí o tematicky navazující projekt s názvem „Obce mluví o vodě“. „*V minulém projektu jsme se věnovali zejména tomu, jak investora provést procesem realizace opatření od jeho výběru až po realizaci a provoz. Nyní máme prostor zaměřit se na stejně důležitou část úspěšné realizace opatření, kterou je využívání vhodných nástrojů, pomocí kterých lze občanům smysluplnost opatření nejlépe vysvětlit,*“ nastiňuje Jan Macháč z FSE UJEP.

Projekt výzkumníci řeší opět ve spolupráci s ČVUT. „*V řešitelském týmu jsou kromě environmentálních ekonomů i odborníci na marketing, veřejnou správu, urbanismus,*

sociologii a behaviorální aspekty chování lidí,“ doplňuje vedoucí řešitelského týmu Lucie Povolná. V rámci testování možných nástrojů komunikace je v plánu také využití experimentů v behaviorální laboratoři UJEP.

Města si důležitost tématu a jeho komunikace uvědomují

V rámci samotné Platformy pak její účastníci u diskuse nad kulatými stoly potvrdili zkušenosti, které řešitelský tým z UJEP a ČVUT získal v letošním roce na základě rozhovorů v několika městech napříč ČR. Komunikace je pro většinu měst důležitá, nicméně často bojují s nezájmem občanů. Města samotná také vnímají důležitost motivovat občany k šetrnějšímu využívání dešťové vody, nicméně si uvědomují, že oni sami musí jít příkladem. Proto se snaží realizovat na svých budovách např. akumulární nádrže na dešťovou vodu ještě před tím, než budou na občany apelovat, aby jejich svody také nekončily v kanálu, jak například zmínil jeden ze zástupců měst.

Motivovat ale také regulovat

Že stát a města musí jít příkladem, vyvolalo reakci dalších zúčastněných. Zmíněno bylo například téma zpoplatnění odvodu dešťových vod, hospodaření s dešťovou vodou na komunikacích a developerských projektech. Jak zaznělo, tématem se ve spolupráci s ostatními ministerstvy zabývá i MŽP. Několik diskutujících také potvrdilo, že problémem může být i určitá setrvačnost a neochota situaci řešit a komunikovat.

O úspěšnosti komunikace rozhoduje její forma i politická odvaha

V rámci kulatého stolu se diskutovala také dobrá praxe spojená s komunikací. Důležitost byla potvrzena nejen pro vizuálně atraktivní formy komunikace, ale také pro politickou odvahu a trpělivost opatření srozumitelně vysvětlovat. A to nejenom občanům, ale i kolegům v rámci vlastní radnice, jak zmínila zástupkyně města z osobní praxe. Účastníci z řad akademické obce zdůraznili zejména skutečnost, že o vodě nelze mluvit jako o odpadu a je třeba upozorňovat na její vhodné, ekologické i ekonomické využití pro zlepšení vzhledu veřejných prostranství. Univerzitní pracovníci zároveň doporučili seznamovat občany s návaznými dopady souvisejícími s ekonomikou domácnosti, např. v rámci úspor za odběry vody pitné.

Téma HDV se musí řešit i v rámci menších měst a obcí

Ačkoliv je téma HDV v současnosti řešeno zejména v měřítku velkých měst, zásadní potenciál mají i menší města a obce. Jak upozornil zástupce Svazu měst a obcí ČR, je zde často problém s vlastnickými vztahy u pozemků, kde by mohla být opatření HDV realizována, a také s nízkými kapacitami menších obcí tato témata řešit a komunikovat. Zástupci Ministerstva životního prostředí se v navazující diskusi zaměřili i na dosavadní dotační a jinou podporu těchto menších obcí.

Platforma se tématem bude zabývat i nadále

UJEP jako organizátor Platformy se tématem bude zabývat i nadále. „V rámci Platformy jsme načerpali nové podněty a inspiraci, kterými se můžeme dále v rámci stávajícího a nového výzkumu zabývat. Kromě propojování odborníků je to zásadní přínos Platformy,“ dodal Jan Macháč.

Projekt „Obce mluví o vodě: Komunikace implementace opatření na hospodaření s dešťovou vodou ve městech“ (TL05000674) byl podpořen Technologickou agenturou ČR v rámci 5. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací – ÉTA. Projekt je realizován od 1. 5. 2021 do 31. 12. 2023.

Platforma pro zelenou a modrou infrastrukturu byla založena v rámci projektu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem **SMART CITY – SMART REGION – SMART COMMUNITY**

(CZ.02.1.01/0.0/0.0/17_048/0007435) realizovaném v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a spolufinancovaném Evropskou unií. Cílem Platformy je propojovat zástupce z řad výzkumníků, aplikační sféry, samosprávy a státní správy v ČR a naleznout společné průniky pro budoucí rozvoj v tématech, kterými se aktuálně ve vazbě na klimatickou změnu a zelenou a modrou infrastrukturu zabývají města a obce v ČR.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Organizaci workshopu podpořilo Ministerstvo životního prostředí a Svaz měst a obcí České republiky.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Fotografie k volnému užití: 1_Kniha Voda ve městě – Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou, archiv UJEP; 2_Ilustrační fotografie, zdroj Pixabay.com

#MyJsmeUjep

#PribehUJEP

#UniverzitaSeveru

#NaSever

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 1, 400 96 Ústí nad Labem
tel: +420 475 286 117
email: jana.kasanicova@ujep.cz
web: www.ujep.cz